

Hem > ... > Familjefrågor Och Arv > Skilsmässa Och Hemskillnad > France

Skilsmässa och hemskillnad

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Frankrike

1 Vilka krav måste vara uppfyllda för att makarna ska kunna få en dom på äktenskapsskillnad?

Det finns en typ av äktenskapsskillnad utanför domstol:

- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan (*divorce par consentement mutuel*) via ett privat instrument som undertecknas av advokater och registreras i det officiella registret hos en notarie.

Det finns fyra typer av äktenskapsskillnad:

- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan.
- Äktenskapsskillnad till följd av att makarna är överens om principen om söndring i äktenskapet (*divorce par acceptation du principe de la rupture du mariage*) eller accepterad äktenskapsskillnad (*divorce accepté*).
- Äktenskapsskillnad på grund av djup och varaktig söndring i äktenskapet (*divorce pour altération définitive du lien conjugal*).
- Äktenskapsskillnad på grund av åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelserna. (*divorce pour faute*).

2 På vilka grunder kan man få äktenskapsskillnad?

- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan via ett privat instrument som undertecknas av advokater och registreras i det officiella registret hos en notarie får begäras av makarna när de är överens om principen om söndring i äktenskapet och accepterar alla äktenskapsskillnadens följder. De ska då upprätta ett avtal med sina advokater, som därefter undertecknas av båda parterna och deras ombud efter en betänketid. Om paret har ett eller flera barn måste dessa informeras om sin rätt att bli hörda. Om minst ett av barnen begär att bli hört måste parterna begära att en familjerättsdomare (*juge aux affaires familiales*) träder emellan för äktenskapsskillnad vid domstol efter gemensam ansökan, så att barnet kan höras.
- Äktenskapsskillnad vid domstol efter gemensam ansökan kan endast begäras av makarna då ett barn ansöker om att bli hört om makarna enas om principen om söndring och accepterar alla dess följder. I det fallet behöver de inte avslöja grunderna för äktenskapsskillnad utan det räcker med att de lämnar in ett utkast till avtal om följderna av äktenskapsskillnaden för domarens godkännande. Domaren kan endast vägra sitt godkännande om barnens eller någons andra makens intressen inte skyddas i tillräcklig utsträckning.
- Accepterad äktenskapsskillnad kan begäras av en av makarna och accepteras av den andre, eller begäras av båda makarna. I motsats till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan godtar makarna principen om äktenskapsskillnad, men kan inte komma överens om äktenskapsskillnadens följder. Det är därför upp till domaren att avgöra dessa.
- Äktenskapsskillnad på grund av djup och varaktig söndring i äktenskapet kan begäras av en av makarna om paret har levt isär i minst ett år den dag ansökan om äktenskapsskillnad lämnades in. Detta förutsätter att makarna inte bor ihop och vill upplösa äktenskapet.
- Äktenskapsskillnad på grund av grovt eller upprepat åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelserna

kan begäras av en av makarna på grund av den andres försummelse när detta utgör ett allvarligt eller återkommande brott mot de äktenskapliga förpliktelserna som gör det omöjligt att fortsätta det gemensamma livet.

3 Vilka rättsliga konsekvenser får en äktenskapsskillnad när det gäller

3.1 makarnas personliga förhållanden (t.ex. i fråga om efternamn),

- Förpliktelser som trohet, livsgemenskap och försörjning upphör när domstolsbeslutet om äktenskapsskillnaden vinner laga kraft, det vill säga inte längre kan överklagas.
- Var och en av makarna får därefter gifta om sig.
- Efter äktenskapsskillnaden förlorar båda makarna rätten att använda den andres efternamn. En av makarna kan dock fortsätta att använda den andres efternamn med den andres godkännande eller med tillstånd från domaren, om de kan motivera att det är av särskild vikt för dem eller barnen.

3.2 fördelningen av makarnas egendom,

- Äktenskapsskillnaden medför att makarnas förmögenhetsförhållanden upplöses och, i förekommande fall, till boskillnad.
- Äktenskapsskillnaden påverkar inte de äktenskapliga förmåner som träder i kraft under äktenskapet eller gåvor ur nuvarande förmögenhet. Den leder dock till ett automatiskt upphävande av äktenskapsförmåner som får effekt vid upplösning av makars egendomsordning, vid en av makarnas död eller vid överlåtelse *mortis causa*.
- Vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan till domstol eller utanför domstol är en överenskommelse mellan makarna om likvidation av deras ekonomiska intressen ett krav för att äktenskapsskillnad ska beviljas. Vid andra typer av äktenskapsskillnad kan makarna gå med på detta innan äktenskapsskillnad beviljas, men de är inte skyldiga att göra det. I det fallet sker likvidationen senare.

3.3 makarnas gemensamma, underåriga barn,

Äktenskapsskillnaden påverkar inte vårdnadsreglerna nämnvärt. Föräldrarnas anförtros i princip gemensam vårdnad. Domaren kan ändå besluta sig för att ge bara en av föräldrarna vårdnaden om detta ligger i barnets intresse. Villkoren för föräldraansvaret måste fastställas (hemvist, umgängesrätt osv.)

Båda föräldrarna ska fortsätta bidra till barnets underhåll och utbildning. Detta bidrag kan anta formen av ett underhållsbidrag som betalas av den ena föräldern till den andre, men kan också utgöras av betalning av samtliga eller vissa utgifter för barnet. Det kan slutligen betalas i form av nyttjanderätt och besittningsrätt.

3.4 underhållsskyldighet mot den andra maken?

Obs: Underhåll som en av makarna betalar den andre är en tillfällig åtgärd och betalas alltså bara tills äktenskapsskillnad har beviljats. När äktenskapsskillnad har beviljats får den ena maken endast begära kompenserande bidrag (*prestation compensatoire*) eller skadestånd från den andra maken (*versement de dommages-intérêts*). Vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan till domstol eller utanför domstol kan parterna göra upp i godo. Vid andra former av äktenskapsskillnad fastställs detta av domaren.

- Det kompenserande bidraget syftar till att kompensera de olikheter som upplösningen av äktenskapet ger upphov till i fråga om makarnas levnadsvillkor. Beloppet fastställs av domaren utifrån makarnas inkomster och behov. Det motsvarar en schablonbetalning och betalas i princip ut i kapital, genom någondera av följande:
  - Betalning av ett penningbelopp, med den betalningsmetod som man kommer överens om.
  - Tilldelning av tillgångar eller en tillfällig eller livslång rätt till användning, boende eller nyttjande.

I undantagsfall kan det kompenserande bidraget ges i form av livränta som kan komma att sänkas om makarnas resurser eller behov förändras.

- Skadestånd kan beviljas en make/maka om äktenskapsskillnaden har särskilt allvarliga följder för honom/henne, nämligen
  - om han eller hon är svarande i ett förfarande om äktenskapsskillnad som beviljas på grund av djup

- och varaktig söndring i äktenskapet och inte själv har ansökt om äktenskapsskillnad,
- om äktenskapsskillnad beviljas på grundval av den andra makens ensidiga åsidosättande.

(Se [Underhållskrav - Frankrike](#)).

4 Vad är den praktiska innebörden av hemskillnad?

Hemskillnad (*séparation de corps*) är en juridiskt anordnad separation som avslutar vissa äktenskapliga förpliktelser, såsom kravet på att makarna ska bo ihop, utan att man på annat sätt upplöser det äktenskapliga bandet. Det går alltså inte att gifta om sig och försörjningsplikten kvarstår.

5 Vilka krav måste vara uppfyllda för att erhålla hemskillnad?

- Typerna och förfarandena är desamma som vid äktenskapsskillnad, men det existerar inte någon hemskillnad efter gemensam ansökan utanför domstol.
- I princip får den make som delges en ansökan om hemskillnad lämna in ett genkärsmål gällande äktenskapsskillnad eller hemskillnad och omvänt får den make som delges en ansökan om äktenskapsskillnad lämna in en ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad.
- När det rör sig om en äktenskapsskillnad på grund av djup och varaktig söndring i äktenskapet är det inte möjligt att lämna in ett genkärsmål om hemskillnad. Det går bara att lämna in en ansökan om äktenskapsskillnad.
- När domaren samtidigt tar emot en ansökan om äktenskapsskillnad och en ansökan om hemskillnad kommer domaren att granska ansökan om äktenskapsskillnad först. Endast om han eller hon beslutar att inte bevilja äktenskapsskillnad kommer han eller hon att pröva ansökan om hemskillnad. När två ansökningar båda grundar sig på åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelserna ska domaren granska dem samtidigt och, om båda godtas, bevilja äktenskapsskillnad på grundval av åsidosättande från båda parternas sida.

6 Vad får en hemskillnad för rättsliga följder?

Hemskillnadens följder

- Hemskillnaden avslutar skyldigheten att bo tillsammans, även om makarnas skyldighet att bistå varandra, trohetsplikten och försörjningsplikten kvarstår. Såvida inte en domare beslutar något annat kan kvinnan behålla makens efternamn. I enlighet med makarnas försörjningsplikt kan en av makarna vara tvungen att betala underhåll till den andre maken om den sistnämnde har behov av detta. Storleken på detta underhåll avgörs utan hänsyn till makarnas eventuella åsidosättande, förutom om den underhållsberättigade maken allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter under äktenskapet. Betalningen av underhåll får ersättas av bildande av en aktiefond om den underhållsskyldige makens/makans tillgångar lämpar sig för detta.
- När det gäller tillgångar medför domen upplösning och avveckling av makarnas förmögenhetsförhållanden (artikel 302 i civillagen).
- Om en av makarna avlider förblir den andre makens arvsrätt oförändrad och den sistnämnde omfattas av samma lagbestämmelser som en efterlevande make. I händelse av hemskillnad efter gemensam ansökan till domstol kan dock makarna i avtalet inkludera ett avstående från arvsrätt.

Omvandling av hemskillnad till äktenskapsskillnad

På begäran av en av makarna kan en dom om hemskillnad omvandlas till en dom om äktenskapsskillnad enligt lag, om hemskillnaden har varat i två år. Domaren meddelar då domen om äktenskapsskillnad och beslutar om följderna av denna. Orsaken till hemskillnaden blir orsaken till äktenskapsskillnaden. Tillskrivandet av skuld kan inte ändras.

Alla grader av hemskillnad går att omvandla till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan på begäran av båda makarna. Däremot kan hemskillnad som meddelas i domstol efter gemensam ansökan endast omvandlas till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan.

7 Vad är den praktiska innebörden av annullering av äktenskap?

Annullering av ett äktenskap (*annulation du mariage*) som förutsätter en dom gör att äktenskapets samtliga följder upphör retroaktivt som om de aldrig hade existerat.

Detta skiljer sig från äktenskapsskillnad eller hemskillnad, vars följder endast märks framåt i tiden.

8 Vilka krav måste vara uppfyllda för att ett äktenskap ska annulleras?

De krav som måste uppfyllas för annullering av ett äktenskap skiljer sig åt beroende på om det rör sig om ett annullerbart äktenskap (*nullité relative*) (som återopas på grund av bristande samtycke eller underlåtenhet att säkerställa godkännande från personer som skulle ha godkänt äktenskapet) eller äktenskap som betraktas som en nullitet (*nullité absolue*) (i fall av bristande efterlevnad av ett nationellt rättsligt villkor).

Relativa ogiltighetsgrunder

Det finns tre sådana:

- Felaktig identitet eller felaktigheter i fråga om en persons grundläggande egenskaper.
- Tvång.
- Underlåtenhet att säkerställa tillstånd för personer som hade behövt tillstånd.

Ansökan om ogiltighetsförklaring kan lämnas av ett begränsat antal personer, nämligen av makar vars samtycke var ogiltigt eller av makar som saknade nödvändig rättshandlingsförmåga när äktenskapet ingicks, av personer som skulle ha samtyckt till giftermålet eller av åklagarmyndigheten.

Ansökan om ogiltighetsförklaring kan endast godtas inom fem år räknat från den dag då äktenskapet ingicks (eller fem år från det datum då den berörda personen uppnådde den ålder som krävs för att samtycka till äktenskap).

Absoluta ogiltighetsgrunder

Total underlåtenhet att säkerställa samtycke, att någon av parterna är minderårig, bigami, incest, att någon av makarna inte är närvarande vid vigseln, avsaknad av behörighet hos folkbokföraren och äktenskap som ingåtts i hemlighet.

Ansökan kan lämnas av vem som helst med berättigat intresse eller av åklagarmyndigheten, inom en tidsfrist på trettio år från den dag då äktenskapet ingicks (eller fem år från det datum då den berörda personen uppnådde den ålder som krävs för att samtycka till äktenskap).

9 Vad blir den rättsliga följden av att äktenskapet annulleras?

Följderna är desamma avsett om det rör sig om relativa ogiltighetsgrunder eller absoluta ogiltighetsgrunder.

- Både äktenskapets personliga följder och de följder som rör egendom upphävs eftersom det äktenskapliga bandet anses aldrig ha existerat. Om en av makarna till exempel dör kommer annulleringen av äktenskapet att frånta den andra arvsrätten. Denna princip kan dock mildras om en eller båda makarna agerade i god tro vid tidpunkten för äktenskapet. I så fall förblir det ogiltiga äktenskap vars rättsverkningar ändå ska bestå på grund av god tro från endera makens sida (*mariage putatif*) ogiltigt, men behandlas som om det helt enkelt har upplösts. Alla civilrättsliga, personliga och ekonomiska följder innan annullering beviljas bibehålls.
- När det gäller barn saknar annulleringen av deras föräldrars äktenskap rättsfölgd och deras situation hanteras på samma sätt som vid äktenskapsskillnad.

10 Kan man lösa frågor som har med äktenskapsskillnaden att göra på annat sätt än genom att väcka talan i domstol?

Äktenskapsskillnad och dess följder kan avgöras med hjälp av förfarandet för äktenskapsskillnad efter

gemensam ansökan utanför domstol. Vid detta förfarande krävs två advokater och en notarie men ingen domare, förutom om ett barn begär att bli hört.

Övriga fall måste avgöras av en domare, men parterna kan använda sig av familjemedling innan eller samtidigt som de vänder sig till domstol.

Medling kan också föreslås av domstolen. Den anförtros en fysisk person eller en sammanslutning som ansvarar för att höra parterna, jämföra deras synpunkter och hjälpa dem att hitta en lösning på konflikten.

Efter medlingen kan de parter som har nått en överenskommelse lämna in den till domaren för godkännande eller välja äktenskapsskillnad enligt förfarandet med gemensam ansökan utanför domstol.

11 I vilken domstol ansöker man om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap? Vilka formaliteter måste följas och vilka handlingar bör bifogas ansökan?

Var ska man ansöka om äktenskapsskillnad eller hemskillnad?

- Ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad

Ansökan lämnas in i form av en begäran av en advokat till kansliet vid domstolen (*tribunal judiciaire*).

Den domstol som är territoriellt behörig är

- domstolen på den ort där det gemensamma hemmet är beläget,
- om makarna lever isär och har gemensam vårdnad om barnen, domstolen på den ort där den make som bor med de minderåriga barnen har sin bostad,
- om makarna lever isär och endast en av dem har vårdnaden om barnen, domstolen på den ort där denna make bor,
- i alla andra fall, domstolen på den ort där den make som inte tagit initiativ till ansökan bor,
- vid en gemensam ansökan skall behörigheten enligt makarnas val tillfalla domstolen på den ort där någon av makarna har sin hemvist.
- Ansökan om annullering
En ansökan om annullering av äktenskapet ska lämnas in till behörig underrätt på den ort där svaranden bor. Den utgörs av en stämning med hjälp av en stämningsman.
- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan via ett privat instrument som undertecknats av advokater:
Det avtal som parterna och de två advokaterna har undertecknat måste registreras i det officiella registret hos en notarie som är verksam i Frankrike.

Handlingar som ska lämnas in

- Ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad

Vid äktenskapsskillnad ska makarna alltid lämna alla uppgifter som krävs för att identifiera dem och uppgifter om sin sjukförsäkringskassa samt upplysningar om de inrättningar och organisationer som betalar ut förmåner, pensioner eller andra ersättningar till dem.

När en ansökan om kompenserande bidrag lämnas in till domstolen ska makarna på heder och samvete intyga att uppgifterna om deras inkomster, resurser, tillgångar och levnadsvillkor är korrekta.

Vid äktenskapsskillnad i domstol efter gemensam ansökan behöver ansökan inte innehålla orsaken till äktenskapsskillnaden, men den ska innehålla en bilaga med ett avtal som daterats och undertecknats av makarna och deras advokat/advokater, som till fullo behandlar följderna av äktenskapsskillnaden och som, vid behov, innehåller en likvidation av makarnas egendomsordning (*état liquidatif du régime matrimonial*).

I alla andra fall ska ansökan varken innehålla uppgifter om den rättsliga grunden eller orsaken till äktenskapsskillnaden men ska, vid behov, innehålla de anspråk som görs i fråga om tillfälliga åtgärder.

- Ansökan om annullering

Inga särskilda dokument krävs, men sökanden måste kunna lämna in handlingar som styrker att de grunder som åberopats kan resultera i annulleringen av äktenskapet.

12 Kan man få rättshjälp för att täcka kostnaderna i målet?

Viss eller fullständig rättshjälp kan erhållas efter behovsprövning (se [Rättshjälp - Frankrike](#)).

13 Kan en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap överklagas?

Dessa domstolsbeslut är föremål för gängse överklagandeförfaranden.

14 Hur ska man göra för att få en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som meddelats i en annan medlemsstat erkänd i [medlemsstat]?

Beslut om äktenskapsskillnad erkänns automatiskt utan att något särskilt förfarande behöver inledas.

Detsamma gäller beslut om annullering av äktenskap.

15 Till vilken domstol ska man vända sig för att begära omprövning av ett beslut att i [medlemsstat] erkänna en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats i en annan medlemsstat? Hur handläggs sådana mål?

För att bestrida erkännandet av ett sådant beslut kan man väcka talan om att domen saknar juridisk verkan (*action en inopposabilité*) vid behörig underrätt (*tribunal de grande instance*). Ett beslut om avsaknad av juridisk verkan gör det möjligt att bestrida en senare ansökan om verkställighet från den andra parten (dvs. en ansökan som syftar till att förklara ett beslut från en annan stat verkställbart i Frankrike). Om talan ogillas innebär detta att beslutet ska verkställas.

Förfarandet är detsamma som vid en talan om verkställighet.

16 Vilket lands lag tillämpas i ett mål om äktenskapsskillnad mellan makar som inte har hemvist i [medlemsstat] eller har olika medborgarskap?

Enligt förordning (EU) nr 1259/2010 av den 20 december 2010 om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad ska den lag som är tillämplig på makarnas äktenskapsskillnad eller hemskillnad vara den lag som makarna väljer.

I avsaknad av detta val omfattas äktenskapsskillnaden eller hemskillnaden

- av lagen i det land där makarna har gemensam hemvist vid den tidpunkt då målet anhängiggörs vid en domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- där makarna senast hade sin hemvist, förutsatt att bosättningsperioden inte löpte ut mer än ett år innan målet anhängiggjordes vid en domstol, om en av makarna fortfarande är bosatt i den staten vid den tidpunkt då målet anhängiggjordes, eller om detta alternativ inte är tillämpligt,
- där båda makarna var medborgare vid den tidpunkt då målet anhängiggjordes vid en domstol, eller om detta alternativ inte är tillämpligt,
- av lagen i domstolslandet.

Om ansökan däremot rör omvandling av hemskillnad till äktenskapsskillnad ska den lag som är tillämplig på äktenskapsskillnad vara den lag som ska tillämpas på hemskillnaden, om inte parterna har bestämt något annat.

Dessa regler gäller även makar vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan via ett privat instrument som undertecknats av advokater och registrerats i det officiella registret hos en notarie. Makarna får dock inte använda "lagen i domstolslandet" eftersom målet inte har anhängiggjorts vid en domstol.

Länkar

[Justitieministeriets webbplats](#)

[Legifrances webbplats](#)

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

■ Senaste uppdatering: 04/12/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.